

THE COMMENTARIES OF SR FRANCIS VERE

DE SLAG VAN OOSTENDE (2)

Op de westzijde is de grond een "haakbusschot" van de rivier die westwaarts loopt van de voornoemde polder, en ook onder water loopt bij springvloed. Van uit die laaggelegen plaatsten gaat de bodem hoger op in de duinen.

Tussen deze westelijke duinen, die nabij de stad lager en vlakker zijn dan deze van de oostzijde en het "Porc-Epic" - een ravelijn in de contrescarp dichtbij de nieuwe stad op de zijde waar de oude haven in de stad kwam, daar ligt een duin op de havenzijde, en de dijk van de contrescarp is de enige plaats in de stad waar een aanval op de stadswallen kan gebeuren vanaf een vaste bodem. Dit wordt aangezien als de zwakste en gevaarvolste plaats in het verdedigingsstelsel van de stad.

N.v.d.v.: Porc-Epic = everzwijn (2:282), misschien door de stekels van de palissaden.

De doorsnijding van de bovengenoemde dam, en de toevloeiing van het zeewater in de geul van het contrescarp wordt beschouwd als een voldoende zekerheid om de vijand op die zijde af te weren. De "Poulder" waarvan het water in korte tijd uit het contrescarp kan afge laten worden door de vijand, en de stadswatering vormden nog een probleem.

Mijn eerste zorg daartegen was om de gezegde polder tegen de vijand te versterken, en daarvan een veilige landingsplaats voor onze schepen te maken.

Dit was gemakkelijk te verwezenlijken mits een doorgang te maken nabij de "West-Poulder" van de Spaanse ravelijn.

Zo kwam het water van de geul in de stadswatering.

N.v.d.v.: Dit zal later de beste tactische zet blijken te zijn.

In deze, met neergelaten masten, heb ik dikwijls meer dan honderd schepen een veilige ankerplaats zien vinden, buiten het schootsveld van de vijand.

(:124). De ingang van de haven werd steeds gevaarlijker door de oprukkende vijand. Zo werden mits grote kosten en werk -daar die bin nen de hoogwaterlijn lag-, nieuwe versterkingen gemaakt.

Om schade te vermijden aan onze uitvarende vloot, maakte ik een nieuwe doorbraak tussen de Oostelijke ravelijn en de heuvel genaamd "de tafel van Mozes", noordwaarts in de zee. Dit spaarde veel schepen.

Wanneer mijn twaalf compagnies uit "Bergh" aangekomen waren, begon ik op een avond een stuk grond op de westzijde klaar te maken om 800 tot 900 manschappen te herbergen. Dit gebied legde ik droog zonder versterking, en noemde het de "West-square". (: 125).

Daar ik een groot aantal manschappen verwachtte, misschien meer dan ik nodig had -in die stad omgeven door water-, stelde ik ook wachtposten op. De volgende morgen draaide de vijand diverse stukken in onze richting, wat veel schade veroorzaakte.

Wij stelden nu onze verdediging daarop in, terwijl de ons toegewezen proviesies ons bereikten, en meteen werd ook een nieuw terrein klaargemaakt. Dit terrein was gelegen aan de zuidwestelijke hoek van de "Poulder", nabij de rivier die westwaarts loopt van de westelijke en de zijdelijke flank van de "West-square".

Zo verzekerde de "Poulder" ons tegen onverwachte invallen. Daarbij werd in die "Poulder" een "Rampier" aangelegd tegen de kanon schoten op de binnenzijde van het oude kanaal van de dijk van het poulder-ravelijn van de contrescarp naar de bovengemelde hoek van de polder. (:126).

Van goede hoogte en veilig tegen kanonkogels in de vorm van een "cavallier" was er de bescherming over de gezegde rampier van de poulder. Dit alles gebeurde wanneer de vijand niet aanviel, of mijn werk niet hinderde.

Zo veronderstelde ik een goede manier voorzien te hebben voor een veilige verdediging voor dit gedeelte, en wenste ik de vijand uit de zandheuvels te verdrijven naar de waterzieke gronden op de Z-westelijke en de zuidelijke rivierzijde die vloeide van het westen naar de poulder. Dit zou naar mijn mening veel werk en verliezen kosten daar wij over geen beschermingswerken konden beschikken.

In de rivier was er ook een mooie hoogte omringd door moerassen die meestal bij hoge tij niet overkomelijk waren. Vanaf die plaats kon ik de achterzijde van de vijandelijke naderingswerken zien en hen met het kanon hinderen bij hun scheepvaart die de troepen vanuit Brugge met voorraden voorzag. (:127).

Wanneer zij daar batterijen oprichtten, wist ik dat dit hen nog meer in het verdrongen land zou leiden, en dat was één van mijn doelstellingen.

Die strook grond wilde ik hen ontnemen op St. Jacobsdag -de bekende Spaanse heilige met veel superstitieuze verwijzingen-. In de voor middag stuurde ik verkenners, en daaropvolgend werkten we haastig met 200 soldaten, want de vijand kon naar de rivierzijde komen en ons onder vuur nemen.

De vijand merkte ons op, en draaide de gevechtsstukken in onze richting. Hetzelfde gebeurde vanaf het fort de "Grootendorst". Onze manschappen werkten door onder het vuur, hielden het geschut in 't oog, en dat hinderde ons weinig.

De vijand was woedend, scheen het mij, en zonder bevel van hun leiders kwamen ze nader tot de rivier. (:128). Zij brachten takkenbossen aan om de moerassen te doorkruisen, en op een verwarrende manier trokken zij een weg van de duinen naar de rivier. Zo werden ze meteen door onze kanonnen uit de stad en onze musketiers van de west-square en de zuidwestelijke redoute onder vuur genomen. Wij spaarden geen kruit.

N.v.d.v.: een redoute is een kleine veldschans met alleen uitspringende hoeken.

De 200 musketiers onder mijn bevel op een zandbank aan de rivierboord hielden hen tegen, en tegen de avond stelde de vijand een einde aan de strijd.

Die nacht versterkte ik mijn verdediging aldaar nog meer, en liet er wachtposten in achter.